

Ons Heem

JG. XVI, 1 * HERFSTMAAND 1961

VERSCHIJNT TWEEMAANDELIJKS

BOTERWIJZEN IN VLAANDEREN II

Gevolgvend aan onze oproep in *Ons Heem* XIII, blz. 172, heeft de heemkring van het Meetjesland dit onderwerp eens aangepakt en medelid Jan Roegiers, Lembeke, heeft mij het resultaat meegedeeld. Daaruit blijkt, dat er in het Meetjesland twee traditionele wijzen van karnen zijn aan te stippen : de karn met stoter of *karnstamper* en de karn met draaistaf. Wij hopen het aangekondigde onderzoek van de boterwijzen in Vlaanderen tegen september 1962 beëindigd te hebben en een overzichtelijke kaart alsmede een volledige verzameling van de karnetuigen te kunnen tentoonstellen in Bokrijk ter gelegenheid van het internationale kongres dat dan plaats heeft om het vijftienvijftigjarig bestaan van de Koninklijke Belgische Kommissie voor Volkskunde te vieren. Mogen wij nogmaals beroep doen op onze leden en kringen om navraag te doen in hun streek naar de boterwijzen van omstreeks 1900 ? Wij zouden gaarne voorafgaand beschikken over voldoende inlichtingen om de vragenlijst over dit onderwerp met voldoende zekerheid te kunnen opstellen. W.

VRIJHEIDSBOMEN

Ook Lokeren bezit een vrijheidsboom. Deze boom, een Linde, werd geplant op 15 november 1920 op het oude pleintje *Het Hoeksken*. De benaming van het pleintje werd toen ook veranderd, zoals we lezen in de rede welke de toenmalige burgemeester A. Raemdonck hield na het planten van de vrijheidsboom. *Gebruik makende van het recht welke de Wet toekent aan het Schepencollege, is er beslist dat deze plaats voortaan den naam zal dragen en de tekenen die het zinnebeeld zijn van onze bevrijding en genoemd worden : Het Vrijheidsplein.*

Lokeren.

Fr. De Vos.

STRO STRIEVELEN EN GLEI STROOIJEN

Ook dit gebruik was te Lokeren bekend. Zo lezen we in *het Cyns- en Renteboek van 1503 van de kerk van Lokeren*, V. Verstegen en E. Fraussens, uitg. *Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, deel 56, 1e. afl., 1948 : *Joncker Joos van saemslacht up eenen meersch gheheeten de zeelmeere ligghende achter sijn hof ouer de lee, noort de dorme, ende anders ront omme in ioos goed, drie manghelen rogghen stroos om alle kersnachte in de kerke te strooyene. De prochiaen van lokeren vuyt bouwen de buc twintich scooue rogghen stroos om die in de kercke te strooyene besedt op de priesteragye vander kercken muere toe ten beghijnhoue toe.*

Lokeren.

Fr. De Vos.

VLAAMSE TINBLADEN

JUAN de YCIAR in zijn *Recopilacion subtilissima intitulado Ortographia Practica*, Zaragoza, 1548 en vooral in zijn *Arte Subtilissima por la qualse ensema a escreuar perfectamente* (1) in 1550 (met acht herdrukken tot 1600), maakt de lof van onze Vlaamse tinbladen. Tot aan het humanisme was schriftkunst onbekend bij de gewone volksmens. Uitzondering hierop vormden de Zeventien Provinciën. Daar konden vele volksmensen schrijven, bestonden talrijke scholen, vergeleken met Spanje, Zuid-Frankrijk en Italië. Het is dan ook geen wonder, dat men om de schrijfkunst aan te leren bij Vlamingen in de leer ging. Een bekende methode om de schrijfkunst bij te brengen aan beginnelingen bestond er in, aldus Juan de Yciar, de jonge studenten op tinbladen, Vlaamse bladen geheten, te doen schrijven. Aldus kon de leerling elke slecht gevormde letter met de vinger uitvegen en op deze zelfde plaats een betere letter van het abc neerkrassen. A. Lowyck.

50 JAAR NATUUR- EN STEDENSCHOON

De Vereniging voor *Natuur- en Stedenschoon*, te Antwerpen gesticht in 1910, gaf als nrs. 1-3 van jg. 34 van haar tijdschrift (jan.-maart 1961), een lijvige brochure in het licht getiteld *Een halve eeuw Natuur- en Stedenschoon (1910-1960)*. Ons Verbond waardeert in hoge mate hetgeen door deze oudere zustervereniging op het gebied van de heemschut werd verwezenlijkt. *Natuur- en Stedenschoon* verzorgt een taak die ook ons zeer na aan het hart ligt. Wij wensen dat de volgende jaren voor deze vereniging zeer vruchtbaar mogen wezen en dat, vooral, nog meer begrip en steun van overheidswege moge toevloeien. W.

(1) Juan de Yciar, *Arte Subtilissima*. A facsimili of the edition of 1550 with a translation bij Evelyn Schuckburgh and a introduction bij Reynolds Stone. Londen, Oxford University Press, 1960.